

Venecelos umoran. Engleska „pomoć“ Srbiji.

Brzobjavne vijesti.

Centralne vlasti.

Burian u Berlinu.

Berlin, 10. novembra. (D. u.) Izvanjski ministar Burian stigao je ovamo. Prijepodne konferirao je sa državnim kace-larom kod kojega je bio na ručku, komu su prisustvovali poklisar Hohenlohe i državni tajnik Jagov. Popodne i sutra slijedit će pregovori o tekućim stvarima.

Balkan.

Kralj Petar.

Berlin, 10. novembra. Kralj Petar borovao je 1. novembra još u Jagodini, gdje je pregledao sumadjski divizion prvog poziva. Divizija je spala od četiri pukovnije na jednu jedinu. 5. novembra kralj je Petar putovao kroz Kruševac i odmah nastavio svoj bijeg u smjeru Kursumlija.

Francusko-bugarske borbe u Macedoniji.

Amsterdam, 10. novembra. Reuterov dopisni ured javlja: Danas je vladala izmedju Francuza i Bugara na pruzi Valandova jaka topnička djelovanja. Nisu još stigla nova izvješća. Prama vijestima bugarskih vojnika, koji su razmješteni na grčko-bugarskoj granici, 25.000 bugarskih vojnika priliskiva na Francuze te prijeti njihovom lijevom krilu.

Novi grčki kabinet i Francuska.

Zürich, 10. novembra. Pariske novine smatraju novi grčki kabinet novim izdancem staroga te si ne čine nikakvih iluzija o kojekakvoj promjeni kurza u Grčkoj. „Le Journal“ piše, da će novi kabinet nastaviti Zaimovsku taktiku pričekanja i to tim više, što je novo ministarstvo sastavljeno sasvim iz prijašnjih osoba. Ako Venecelos većina odlučit, da izrazi novom kabinetu uvjelo povjerenje te bude sporazumna time, da se za nekoliko sedmica otpusti zastupnike koji, kralj će pridobiti na vremenu. Nadamo se da će se do onda položaj na Balkanu i u očima grčkog kralja u toliko promijeniti, da će i on zahtijevati nove mjere.

U venecelističkim krugovima širi se vijest, da je Venecelos umoran i da mu je već dodjela politička borba. Njegovi prijatelji kažu, da je odlučio nakon uzaludne borbe za konstituciona prava grčkog naroda, napustiti svaku politiku i da je molio, neka kod budućih izbora odustanu od glasanja za nj.

Srbi i Bugari u Macedoniji.

Lugano, 11. novembra. Javljavu „Corriere della sera“, da su Srbi navali kod Kačanika na Bugari sa jakim silama, da time uspostavte svezu sa Francuzima i Englezima.

Rumunjski ratni ministar o ratu.

Zeneva, 11. novembra. Dopisnik „Petit Parisien“ imao je razgovor sa rumunjskim ratnim ministrom. Rumunjski je ratni ministar izjavio, da će se odlučiti rat na zapadnoj fronti i ne na Balkanu i u slučaju, da bi centralne vlasti zagospodarile na obalama sredozemnog mora.

Rumunjski ministri odstupaju.

Bukarešta, 10. novembra. Financi ministar Costinescu, ministar pravosuđa Antonescu i ministar trgovine Radonici stavili su ministar predsjedniku svoja ministarska mjesta na raspolaganje. Službena obavijest o odstopu ovih ministara nije još objavljena; međutim nastavlja ministar predsjednik pregovaranja sa budućim ministrima.

Sjedište srpske vlade.

Solun, 11. novembra. Srpska vlada nalazi se sada u Mitrovici, gdje svršava ogranač željeznice iz Nisa. Time je srpska vlada zapustila starosrpsko tlo, jer se

Mitrovica nalazi već u osvojenom području. Iz tog mjesta nema više srpska vlada ispravne brzobjavne sveze sa inozemstvom.

Opsadno stanje u Bukarešti.

Milano, 11. novembra. „Secolo“ javlja iz Bukarešte: da je Bratiuan izjavio u komori, da su glasine o prolasku ruskih četa kroz Rumunjsku neutemeljene, tim više, što se je Rumunjska zavezala napram Rusiji dobrohotnom neutralnošću. Jučer su proglasili u Bukarešti, radi izgređa protiv Njemaca, opsadno stanje.

Ententa.

Novi engleski ratni krediti. — Engleska pomoć Srbiji.

London, 11. novembra. (D. u.) U donjoj je kući podnio Asquith prijedlog za ratni kredit u iznosu od 400 milijuna funta. Dnevni ratni izdaci iznose od 12. septembra dalje dnevno 4.350.000 funta protiv 2.700.000 funta u prošlom odsjeku finaneđne godine. Vjerovatno je, da će izdaci još porasti.

Na upit o obećanju, da će podprijeti Srbiju, odgovorio je Grey, da su njegove ondanšnje riječi, da će dati Srbiji „neograničenu“ a bezuvjetnu“ pomoć, imade samo politično značenje, naime, da nemaju više valjanosti obećanja predložena Bugarima. Njegove riječi nisu imale vojničkog značenja, pošto ih nitko nije mogao tako shvatiti, da će vlada baciti sve engleske vojske na Balkan bez obzira na potrepštine u Francuskoj i u Flandriji. Mi smo našim prijateljima obećali svaku pomoć. To se je učinilo i čini se.

Ispražnjenje Petrograda.

Stockholm, 10. novembra. Vrhovni ruski odbor za evakuaciju je zaključio, da se ima rastereti Petrograd od bijegunaca. Puštanost Petrograda naraslo je u zadnje doba za pol milijuna stanovnika te broji sada tri milijuna. Opskrbljenje tog prenatrpano hranom može se provesti jedino željeznicom Moskva-Petrograd, te kad bi ova pruža uslijed nenadanih zaprijetka morala obustaviti promet, bio bi Petrograd osuđen da gladije. Uslijed toga je odbor namislilo, da otpremi iz Petrograda bolnice sa sanitetima osobijem, sve izvornice, koje ne rade neposredno za vojne potrepštine, sve petrogradske tamišice i zavode za siromahne, starije i neizlječive bolesnike. Osim toga odstranit će odbor i petrogradske bijegunce, protiv svega onih 30.000, koje uzdržava općina. Sve ove zavode i ljude premjestit će odbor u istočni dio Rusije izmedju Volodimira i Samare uzduž Volge. Ove odredbe i još više izvaje ruskog vojskovođe Brusilova izzvale su u Petrogradu među pučanstvom silno uzbuđenje. General se je namte tužio nekom uređniku, da imade u Petrogradu dosta kukavica, koje silipjo vjeruju svakoj glasin i koje radi toga biježe iz Petrograda. Velikom uzrujanostu pitaju se dakle petrogradski građani, što mogu značiti one neotekivane zaprijetke, koje bi mogle uskratiti glavnom gradu dovoz na onoj pruži, koja još jedino veže metropolu sa centralnom Rusijom i nasto ciljavu ove uzrujavajuće glasine o kojima je govorio general Brusilov i koje silu ljude na bijeg.

Briand i francuski nacionaliste.

Paris, 10. novembra. Dramatični način, kojim je Briand obdario javno mnjenje na rat protiv Njemacke, da Francuska izdriži vojnu do srpnog konca, ugrizao je francuskim novinarima i nacionalistima glave. Hervé, koji je već prije početka rata prešao iz tabora antimilitarizma medju nacionalne sentimentalce, zahtijeva od vlade, da uspostavi jakom rukom red u Grčkoj bez obzira na lijevo i na desno. Francusko poduzeće na Balkanu ne smije,

kad je već jedampnt započeto, svršiti neuspjehom. Zalosno bi bilo, kad bi se morale francuske čete opet ukrcati u Solunu pod vatrom Bugara, Turaka i Njemacka a možda i Grka. Da ne bude Grčka osinjak za francusku vojsku nužno je ili odstaviti kralja Konstantina ili povući odmah čete iz grčkog područja.

U nacionalističkom „Echo de Paris“ objavljuje bivši poklisar, sašaljani konservativni narodni zastupnik Delafosse otvoreno pisano naslovljeno ministru predsjedniku Briand, u kojem raspravlja o riješenju svih poteškoća, u kojima se sada Francuska nalazi. Veći dio neutralaca odučit će se za jaču stranku, tako osobito Rumunjska i Grčka, koje još uvijek vjeruju u konačnu pobjedu Njemacke. Mi ćemo im dokazati našom pobjedom, kako su se jaidno prevarile. Francuska mora uzeti vodstvo čitavog rada u svoje ruke te silom nametnuti drugim saveznicima vlastitu volju. Italija mogla je baciti odmah 100.000 ljudi na Balkan, a da nije time odnegnuvala nuzrednom svom pojstu na Trentinu i jednog vojnika. Ove su čete mogle razbiti austro-ugarsku i njemačku vojsku, koja je udarila na Srbiju. Time bi se bila riješila zadaća saveznih država na Balkanu jedinom mahom. Zasto nije Italija toga učinila? Najmanje, sto možemo zahtijevati od saveznika jest to, da rade i žrtvuju barem toliko kao mi. U istom listu piše inozemski uređnik Jean Herbet, da je držanje Grčke sada samo još vojničko pitanje. Diplomatskim putem ne može se više pridobiti Grčke za sporazum. Pitanje je dakle, ili slati dostatan broj vojske na Balkan, da se time i Grčki prišli, da udje u rat ili opustiti započetu akciju i opet ukrcati savezničke čete.

Lord Kičener vrhovni zapovjednik Egipta.

Zürich, 10. novembra. Na temelju vijesti, da je Lord Kičener otputovao u Rim, zaključuje se u Svicarskoj, da je izjavio vrhovnim zapovjednikom engleskih četa u Egiptu. Dalje se doznaje, da čine Englezi goleme pripreme za obranu sueškog prolaza. Od nekoliko dana odlaze veliki vojnički transporti sa vojnicima i ratnim materijalom u Egipt. U krugovima engleskih trgovaca prevladava mišljenje, da centralne vlasti šalju ogromne množine ratnog materijala po Dunavu, da time ojačaju tursku vojsku. U Londonu se odlučni krugovi uvijek više uvjeravaju, da će sueški prokop biti tečajem europskog rata. Čitavu su liniju na Suezu Englezi pretvorili u silu i jako tvrdjavu. Hiljade i hiljade urođjenika radi već mjesecima oko utvrđivanja ove vanredno važne točke. Ipak se i ovdje ne taji, da je tesko brzo izmisliti dugučku frontu, koja zahtijeva jako topništvo i da sa poteškoće, koje još treba sviadati, vanredno velike.

Ostup rusog ministra.

Petrograd, 10. novembra. (D. u.) Prometni je ministar Rublov na svoju molbu dignut sa svog mjesta.

Dogodjaji u Libiji.

Carigrad, 10. novembra. (D. u.) Kako javljaju listovi iz sigurnog vrela arapski su rodovi opet osvojili u Libiji Fecan i druga mjesta. Talijani su pretrpjeli velike gubitke na ljudima i materijalu, iz Tripolisa odaslana talijanska pojačanja pretrpjela su veliki poraz te su morali uzmaknuti natrag u Tripolis.

Dogodjaji na moru.

Potonuli engleski parobrod.

Londonu 11. novembra. (D. u.) Engleski su parobrodi „Elmaccalister“, „California“ i „Morina“ potopljeni.

Iz Belgije.

Da bi se odričnuo lađice pisanih stolo-va flaminških i valonskih kolovodja u zaposjedutoj Belgiji, izvuklo bi se iz njih na vidjelo mnogo listova i spisa, koji bi

hili kadri, da nam pruže potpunu sliku o aspiracijama obih narodnosti u Belgiji.

Maleni su to narodi Flaminici i Valonci, prvi srodni Nizozemcima, Francuzima drugo; ali radi poznatog napretka malene Belgije i radi sadašnjeg rata vrijedno je pratiti prilike u njihovoj zemlji i za sadašnjeg rata.

„Frankfurter Zeitung“ donosa o njima lijepe članak datiran u Antverpenu, mjeseca oktobra. Evo sto dopisnik lista piše: „Imao sam još prije rata zgodu čitati mnogo političkih brošura i letaka u flaminškom i u valonskom jeziku ili bolje narječju. Tko je bio u Belgiji samo radi zabave, ne može pojmiti, koliki jak oba naroda rastavlja. U raznim potemnicima rabe jedni i drugi najizje pogrdne, gdje se nisko napada i rugu izvrgava ugledne osobe.

Čitao sam listove, u kojima si trgovci i poduzetnici iste stranke prijateljski javljaju, kako su opeta dotičnog dana otpu-štili singu ili činovnika, jer nije znao govoriti drukčije nego samo mrski flaminški govor. Da bi se postovalo natelo: „u Flandriji po flaminici i ništa drugo nego po flaminški“, ne bi se takvih u nebu van-štinskih krivica događalo.

Takvim postupanjem Valonci podvrgavaju jezik svojiji zemljaka svojemju i vrijeđaju ih. Slijedi samo po sebi, da Flaminici moraju uslijed toga zazirati od Valonaca i od srodnih s njima Francuza, i utjecati se Nijemcima za obranu.

Tako piše dalje „Frankfurter Zeitung“: „Valonac nauči se u svojem domo francuski, [dobjie mjesto u svakom poslu, a mladi Flaminac mora sa teskom mukom lekar učiti valonski ili francuski i zadovoljavati se međutim mrsrjavom plošom. Teže dolazi do službe, jer je svuda za- postavljen.

Ali vratimo se natrag. Itio sam pripovijedati, sto sam ja našao u piscamem stolu svojega prijatelja Flaminca. Taj mi je pokazao kakvim se sredstvima služe Valonci protiv svojih zemljaka: izrugavaju ih, crne, kleveču, prijete im i progone ih na svakom društvenom polju. Najčešća je kleveta i predbacivanje: „Ti si plačea od Nijemaca“. To se je još prije rata događalo, a gore je postalo za Flaminac kad je rat buknuo. Tada se rasplamtala mržnja medju zemljacima. Ali međusobne klevete plod su straha i ne odgovaraju težnjama ni jednih, ni drugih. Svaki Flaminac ne želi drugo da bude, nego samo, da ostane Flaminac. Oni vole Nijemce više nego Francuze, jer se bore uvijek protiv potonjih i njihovog jezika u državnoj upravi i na visokim skolama. Ali Flaminci su jednako i protiv ponjemenja svoje gautske univerze, kaošto i protiv njezinog pofrancuzenja. Istina je, oni ne ljube Nijemca, ali ih nitu ne mrze, kako bi mnogi željeli: pače mnogi njihovi političari počeli su uvijdati, da u jednoj Belgiji, koja bi bila od Francuza ovisna nije se ni nadati, ako ne vjencnom zapostavljanju Flaminaca sprama Valonaca. Ovo spoznanje vlastite koristi baca Flamince u naračaji Njemaca, s kojima su srodnoji. Po samoj naravi stvari, ovi Nizozemci (srodni su s njima) najvoliji bi ostali Flaminici, Nizozemci, ali u najgorer slučaju vole se ponjemeniti, jer su i sami germanskog pokoljenja i narječja, negoli pofrancuzili se. To iskreno priznanje je početak nove periode u flaminškom političkom životu.

Valonci stanuju u južnoj Belgiji. Potiču od starih Belgijaca rimske Galije, gdje su se latinizirali zadržavši mnogo starijskih korjena svojeg keltskijog jezika. Broje do 4 milijuna duša. Imaju vlastitu književnost, ali se ne uzdiže nad vrijednost francuskog narječja.

Flaminici („Niskofranki“) su malen narod u sjevernoj Belgiji, 1830, g odijelili su se od Nizozemce. Jezik i narodnost srodan im je i sličan nizozemskom, s kojim nastoje njihovi književnici, da se prilagode. 1841, g. došao je njihov jezik prvog puta do ugleda sa gautskim sveučilistem.

Žirveli su u zajedničkoj državi Belgiji po načelu jezične jednakopravnosti. Bilo je međusobnih borba dosta i preveć. Od 1874. god. datira zakon, kojim se uredilo jezično pitanje nastojanjem katoličke vlade, koja mnogo decenija ravna malenom kraljevnom. Zakon se temelji na načelu

jednakopravnosti, te nijedan jezik ne smije ni zapovjedati ni podrći se drugomu. Da bi se ovo načelo stalo, ne bi se događale sadašnje krivice i osobna gradija, što su predznaci skorajšnje propasti. To nije ni čudo sada, jer je rat svuda raspalio strasti i povećao nesuglasice.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 11. novembra. (D. u.) Službeno se javlja: Rusko bojište.

Zapadno Čaritorska odbili smo rusku navalu. Ugarsko Račalovke bacile su rusku zapadno čete, praćene od vatre njemačkih baterija, neprijatelja na Stryu nautrag. Kod toga dopadne se naših ruk 7 časnika, 200 momaka i 8 mitraljeza. Inače ništa novoga.

Talijansko bojište.

Talijani su se opet počeli natezati za osvojenje Gorice. Za stanke iza treće bitke na Soči uvratile su naknadno momčad te skupile nove čete u Gorickoj. Juter začupise nakon višesatne žestoke topničke pripreme na čitavoj fronti od Plave do Monte dei sei busi sa jakim silama sveopću navalu. Valjani branici, suzbije navalu, djelomice vatrom, djelomice šakama, neprijatelja uz najteže gubitke. Neprijatelj je prošla sasvim volja za navale u večernjem nevremenu za ovaj dan.

Srpsko bojište.

Istočno Trebinja suzbili smo jaku crnogorsku navalu. Neprijatelj je pretrpio silne gubitke. Austro-ugarske čete, koje prodiru od Užica prema jugu, prevale su polovicu puta do Nove varoši. Sjevernoistočno Ivanjice bacili smo neprijatelja iz više pozicija na šilemenu Bernera. Njemačke divizije generala Kövessa potisile su Srbe u predjel Stolovi-planine. Istočno odavle izvještaju se si austro-ugarske čete put na brda Krnja-Jela i Pogled. U Trsteniku palo je 1000 Srba u naše ruke. U Vrnjačkoj banji ostavili su Srbi jednu poljsku bolnicu sa 1000 ranjenih vojnika, časnika i jednim liječnikom. Vojska Galwitzova bori se sjeveroistočno Brusu i na sjevernom podnožju Jastrebarske-planine.

Bugarske čete prekoraciše kod Aleksinca Moravu. Zamjenik poglavice generalnog stotara pl. Hofler, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 11. novembra. (D. u.) Službeno se javlja: Zapadno bojište.

Kod Kemmena smo suzbili jučer tri ruske navale, koje je podupirala vatra sa brodova. Noću su se naše čete povukle prema osnovi iz šumskog predjela kod Štoka, kojeg je kiša zadnjih dana promjenila u močvaru, a da nas nije neprijatelj pričio. Kod Bersenünde, južnoistočno Itige, nije neprijatelj uspijeo naše vatre mogao provesti svoje navale. Kod Moslag nastajala zaborili smo preko 100 Rusa.

Balkansko bojište.

Tjeranje Srba u planinama južnoistočno zapadne Morave napreduje uspješno. Za

roblili smo preko 4000 Srba. Vojska Bojadjeva prešla je Moravu na više mjesta. Vrhovna vojna uprava.

Bugarski ratni izvještaj.

Sofija, 10. novembra. Službeno javlja se: Naše su vojske prošle godine proganjanjem potučenoj neprijatelja uz lijevu obalu Morave. Svakim danom raste plijun po gradovima, što smo zaposjednuli u dolini Morave i uzduž moravske željeznice. Dopsiri ured.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 11. novembra. (D. u.) Glavni stan javlja:

Na dardanelskoj fronti nema ništa važnijega. Kod Sedidli-Bahra uništili smo neprijateljsko bacalo mina. Na lijevom krilu upalili smo lagum i uništili njime rov, kojim se je neprijatelj približavao.

Povratak Buriana.

Beč, 11. novembra. U Berlinu nastavio je Burian pregovore sa odlučujućim osobama. Večeras vraća se naš ministar za izvanjske poslove u Beč.

Grčka neutralnost srpski uzmak.

Paris, 11. novembra. „Echo de Paris“ javlja iz Atene: Financijski ministar Dragumis izrazio se pred nekolicinom žurnalista, da se u grčkoj diplomocija pretjeruje sa zabrinutošću slučaj, da bi austro-ugarske i bugarske čete bacile Srbe i njihove saveznike na grčko tlo. Uslijed svoje neutralnosti morala bi Grčka razoruzati Srbe i njihove saveznike.

Gdje je srpski glavni stan?

Atena, 10. novembra. Preko Londona doznajemo: Srpski glavni stan prenešen je u Rasku u sjeverno-zapadni dio Novog Pazara.

Politički atentat u Kitaju.

Sangaj, 11. novembra. Vojnički guverner admiral Čengjučeng umoren je od dviju neprijatelja monarhije, koje su izlitali na njega 18 hitaca, na putu k japanskom poslanstvu, kamo je išao na kruidbeno primanje. Njegov je tajnik bio teško ranjen.

Razne vijesti.

Pozivna oznaka. Osobe podložne austrajskom i ugarskom narodnom ustanku, za koje se kod pregledavanja do dalje određena roka za dolazak pod barjak nađe, da su sposobne za službu pod oružjem u narodnom ustanku, a rođene su u godinama 1875., 1876., 1877., 1891. i 1895., valja da dodju pod barjak, ako nijesu već uzete u službu pod oružjem ili ako nijesu radi obzira javne službe ili javnoga interesa na određeno vrijeme riješene od te službe, i treba da se dne

16. novembra, 1915. nadju kod e. i k. r. popuniteljskog kotarskog zapovjedništva, dotično e. k. r. domobranskog popuniteljskog kotarskog zapovjedništva (popuniteljskog kotarskog zapovjedništva zemaljskih strijelaca), kako je naznačeno u njihovoj iskaznici narodnog ustanka.

Osobe, koje su rođene u gore naznačenim godinama i za koje se kod naknadnih pregledavanja poslije toga roka za dolazak pod barjak nađe, da su sposobne, imaju doći pod barjak za 48 sati poslije svojega pregledavanja.

Za one osobe, koje radi prolazne bolesti imaju doći pod barjak tek u kasnijem roku, nego što za njih vrijedi po gornjim odredbama, vrijedit će rok, što je za to određen i što se vidi iz iskaznice narodnog ustanka.

Osobe podložne narodnom ustanku valja da u dan, što je određen za njihov dolazak pod barjak, dodju u opće najkasnije do 11 sati prije podne. Eventualna pomanja prekoračenja te ure dopuštene su samo onda, kad se mogu obrazložiti saobraznim prilikama.

Ako je e. i k. r. popuniteljsko kotarsko zapovjedništvo, dotično e. k. r. domobranskog popuniteljskog zapovjedništva (popuniteljskog kotarskog zapovjedništva zemaljskih strijelaca), što je naznačeno u iskaznici narodnoga ustanka, međutim promijenilo svoje sjedište, mogu osobe podložne narodnom ustanku, što su upućene na to zapovjedništvo, doći pod barjak također k e. i k. r. popuniteljskom kotarskom zapovjedništvu, dotično e. k. r. domobranskom popuniteljskom kotarskom zapovjedništvu (popuniteljskom kotarskom zapovjedništvu zemaljskih strijelaca), koje je najbliže njihovom boravištu.

U interesu je svake osobe podložne narodnom ustanku, koja ide pod barjak, da ponesu jedan par jakih postolja valjanah za upotrebu na vojni, vunenoga rublja, po mogućnosti obojaka od orvje vine, zatim posudu za jelo, žlicu, nož i vilice, za polprepatine za čišćenje. Za domesene postole i vunenbu rublje dat će se naknada, koja će se utvrditi procjenom, ako se pokaže, da su ti predmeti sasvim dobri za upotrebu na vojni. Također se preporuča, da se ponesu hrane za dan dolaska, a za to će se dati utvrđena naknada.

Iskaznica narodnoga ustanka daje, kad se ide pod barjak, pravo na besplatnu vožnju željeznicom — izuzevš brze vlakove — a prije početka toga putovanja valja dati na putničkoj blagajnici početne stanice udariti na nju biljež.

Gornji saziv vrijedi također za bosansko-hercegovačko obvezanike u evidenciji druge rezerve, koji su rođeni u godinama 1875., 1876., 1877., 1891. i 1895., i za koje se kod pregledavanja našlo, da su sposobni za službu pod oružjem, te se oni imaju u gore naznačenom roku naći kod e. i k. r. popuniteljskog kotarskog zapovjedništva, kojem pripada njihovo boravište.

Tko se ne pokori ovoj sazivnoj zapovjedni, kaznit će se strogo po zakonima. Što postoji.

Od e. k. r. kotarskoga poglavarstva.

Za novu podmornicu „U XII“. U Kanfanaru sabrao se iznos od 129 K 62 h za gradnju nove podmornice, kojeg su darovali: N. N. K 2, Russian Ivan 1, Basilišco Roman 5, Don Sutić Nikola, Zup-

nik 10, Basilišco ud. Marija 3, Don Lazarić Antun, koperator 4, Grovzeti Marija 2, Marić Martin 2, Marić Martin 1, Božac Lovro 2, Banić Marija 2, Tunić ud. Marija 2, Jelenić Marija 1.20, Pucić Katarina 2, Debeljuh Miho 2, Matika Ivan 2, Basilišco Katarina 6, Miličić Ivan 4, Červar Eufemija 2, Debeljuh Ivan 1, Rovis Ivan 2, Okret ud. Marija 2, Morožin 2, Miličić Mihovilo 2, Radetić Martin 2, Cerin Petar 2, Franinović Ivan 2, Mišan Antun 2, Prošina Mate 1, Cerin Antun 2, Burić Ivan 2, Jelenić Marijana 2, Modesto Josip 2, Burić Martin 2, Člevi Anđelio 5, Turčinović Ivan 2, Piculčić Josip 2, Tanković Eufemija 1, N. N. 4.42, Stergar Ivan 3, Miličić Marija 2, Sotte Guido 1, Rabar Martin 2, Suran Anton 2, Rabar Gaspar 2, Vičić Katarina 2, Banjo Ivan 2, Vičić Martin 2, Pokrajac Nikola 2, Miličić Ruža 2, Burić Božo 2, Korević Barbara 2, Radetić Antun 2, Burić Vinko 2, Radetić Sime 2, Paudić Ivan 1.

Starja osoba, koja može položiti jamčevinu, traži se za jednu prodavaonicu duhana. Uпитati se kod uprave lista.

Osudjen talijanski vojnik. „Messaggero“ javlja, da je neki talijanski vojnik bio osudjen na tri mjeseca zatvora, jer je sirió besmislen u vijest, da je on jednog austrjjskog generala ulovio u zamku. List javlja, da je državni odvjetnik izvrzavao ruglu talijansko novinstvo, koje takve stvari vjeruje.

Duboko ganuta, javlja potpisana svoj rodbini, prijateljima i zancima prežalosnu vijest, da im je srdačno ljubljena kćerka

Milica Radošević
dne 6. studena o. g. u 1 i pol godine svoje mladjahe dobe u Gmündu u Gospodinu preminula.

Medulin, dne 11. studena 1915.

Razočijena otičel Radošević.

Fiko naručite i to odmah učinite

1 srećku austrjjskog crvenog križa	50-mjesečni obrak za svih pet srećaka
1 srećku ugarskog crvenog križa	1 srećku budimpeštanske bazilike
1 srećku budimpeštanske bazilike	1 srećku budimpeštanske bazilike
Cobitni list 3 ^o zemalj. srećka	1 srećku budimpeštanske bazilike
iz god. 1880	stava samo
1 cobitni list 4ugarsk. hip. srećka	5 kruna
iz god. 1884	

12 vučenja svake godine, glavni zgodici K 630.000 dobit čete pravo igra na zgodike jedne tarake srećke da 4000 franaka sasvim bašava! Barjašnja i igreći plan bašo besplatno: ves kredilno i eskomplno društvo, Pula 288

Kupujte žigice „Družbe sv. Ćirila i Metoda“

i sami pomagali kod sastavljanja dopisa ali kad smo se eto uvjerali, da je ta ideja bila jalovna i da smo samo mi nastradali — e j ta...? Zar ne? To što čete, ljudi smo svi, ljudi, grješni ljudi. Tko može, neka se baci na nas kanenom!

Jasno je bilo, svakim danom sve jasnije da ova ljuta b. rba između „Danice“, „Mjeseca“ ne smije dalje da potraje, jer inače tkozna do česa bi još moglo do dođe. Naše žene nijesu popustile a mi ni za dlaku. one su vodile i nadalje uspišnu ofenzivu. O kakovoj odgođi „dobrotvorne“ zabave ni govora, što više, sijeku u „Danici“ obdržavala su se odsad red do dovit svaki dan kroz čitavo posljedopodno do kasne večeri.

„Mjesec“ je bio pobijeden, sjajno pobijeden. Trebalo se je predati, časno predati, jer nema smisla, da se nastavlja borba, u koju bi malo po malo moglo da se umijesita čitav naš grad i podijeli u dva dumjaska labora.

Časno se predati i položiti oružje!

(Dalje slijedi.)

Podupirajte Družbu!

HUMORESKA ČIČKA JOSE.

Borba između „Danice“ i „Mjeseca“.

(Dalje.)

— Ne prenavljaj se tako glupo, — vikala je nada mnom moja žena, — i ne misli, e imas posla s nezrelom djevojčicom, kojoj možeš da nabajša na bilo što! Kako možes tvrditi, da nijesi imao ni o čemu govoriti, a većer sjediš kod „Mjeseca“ s onom dangubom i novinskim piskalom, koji je usualom i predsjednik, što li vasesag pijanoga klubna. Na čast bilo i tebi i drugima! O jadni li nas žena kroz kak tukuvanji muzeva!

— Ta, duscice, ne govori tako! — mriću sam ja, — Tako mi moje ljubavi premu tebi, ja sam nevina, posve nevina!

— Bježi, bježi, o kakovoj mi to ljubavi buneca! Ha, ha, ha! — Da me oista ljubavi, ne bi te bilo u onom kolu! Nevrerne li mene! Ej da sam to znala prije dvije godine! A ovako? Nevolja i sramota, vječna sramota! Svojoj vjenčanjoj ženi pa ovako! Ta meni je da poludim, a tako je nama svima, koje smo kod „Danice“. Što smo

eto tužne dočekale! To li je, je, li, priznanje, za muktoprni i naporni naš rad? Bože, Bože, smiluj mi se!

I ovako i sileno je eto isto danas, isko sjutra, islo kroz nekoliko dana svakom zgodom. Ne ženi, nego meni je bilo da poludim!

A nije bome bilo bilo ni onim ostalima, kako sam razabirao iz njihovog javljanja, kad bismo se u veće sastali kod „Mjeseca“.

Najgora je dakako prošao kod svega toga urednik Joško. Njegova mu je sgošpodarica, članica „Danice“, u koje je stanovao već preko deset godina, smjestila otkazala stan i opskrbu, tako te je jadni morno da se počev sklone u gostionu „Mjesec“, vlasnici trgovine s rubljenj i oihalima, morao je na vrat na nos da plati znatan dug, koji je po dosadašnjem običaju i usmenom ugovoru imao da namiri tek u Novoj godini, nekoliko je gospodja ohuslavilo u njegovu listu oglašavanje stanove i onog ostalog, a dapače i debela udovica Malvina mu je pisala, neka u buduću ohuslavi stampanje njezine „ženitbenne ponude“, koja se je već preko pet mjeseci na posljednjoj strani Joškovih novina nalazila. Većina mu je članica

„Danice“ uskratila kao po dogovoru od zdrav, a liječnik nas je posve ožbiljno uvjeravao, e mora urednika Joška poslije poto po „nalogu“ svoje žene kao predsjednice „Danice“ da pozove na dvoboj, jer da je ovaj teško povrijedio čast čitavoga društva.

Da, da, Joško, jadni Joško! Sve se je eto survalo bilo na njegovu volju, jer žene nikako nijesu mogle da vjeruju, e je „Priposlanac“ doista pripisao novinama jedan od „uvaženih pretpatnika“, a sve kad bi to i bilo, on kao urednik i naobražen čovjek nije nikako smio da „gnjusni taj pamfil“ proti „Danici“ uvrsti u u svoj list, jer da je dužnost novina popudirati sve ono, što je lijepo, plemenito i dobro, a sve to da je usredotočeno u „Danici“.

A — da ne tajim — počeli smo bome i mi najednom nekako poprojekto gledati na Joška. Neka nam to nitko ne uzme za zlo, jer vjeruje mi, i Vam bi dosadio, i te kako dosadio onaj kileti bračni život, kojim smo eto već nekoliko dana živjeli. Da, istina je! Joška smo počeli nekako poprojekto gledati, jer je u njegovoj glavni niknula bila „ideja“ o „Priposlanac“, koju smo mi doduše oduševljeno prihvatili